

DER VAR ENGANG: Grundlæggeren af solsportslejren Hyldeholm fortæller øens historie og om livet inden for gruppen, som han den dag i dag (1950, red.) er leder af.

Solsportsøen **HYLDEHOLM**

Af Søren Sørensen, København

Da min kone og jeg for godt 15 år siden for første gang tog ud for at se på det, der siden skulle blive solsportsøen ”Hyldeholm”, sagde jeg, mens vi endnu sad i toget, at vi kun ville leje den, hvis den havde bevoksning af træer og buske.

Da vi nåede derud – i kølig forårsblæst – flængede mågerne luften med deres vinger og deres skrig. Det var ikke til at tage fejl af. De protesterede af deres lungers fulde kraft: Adgang forbudt for uvedkommende! – Rede lå ved rede, - æg og dunede unger, hvor man vendte sig. Mågers og terners hæse skrig og vindens sus gennem rør og stridt græs var akkompagnementet til de første års arbejde. For selv om der ikke fandtes så meget som et træ eller en busk, blev vi så forelsket i stedet, at vi slog til med det samme. Det var måske lige så meget det vide udsyn mod syd og nord og udsigten til den stejle ås på nærmeste landside, der gjorde udslaget, som selve øen.

Min kone havde været gymnastik- og svømmelærerinde i en solsportslejr i Sverige. Det var den erfaring, som hun havde derfra, vi i første omgang måtte bygge på. Den svenske lejr var blevet besøgt en del af danskere, hvoraf nogle blev trofaste hyldeholmere, og

de var med til at tage den første hårde tårn.

Vi formede de første regler

Foruden at deltagerne naturligvis skulle være nudister, havde man i den omtalte lejr i Sverige reglerne om, at besøg skulle ske parvis-familievis, og at det var forbudt at benytte spiritus og tobak på stedet. Vi indførte de samme regler for Hyldeholms vedkommende, og de har gennem de forholdsvis mange år vist sig at virke efter deres hensigt. Læserne har sikkert lagt mærke til, at spørgsmålet parvis-familievis optagelse tidligere har været behandlet her i bladet. Alligevel skal jeg ridse vor begrundelse for bestemmelsen op: De fleste ansøgere, der er kommet til os gennem årene har været enlige mænd. Fik de alle adgang, blev solsporten overvejende en mandfolkeforeteelse. Men da det netop er en af solsportens opgaver at vise, at de to køn kan omgås hinanden på en god måde under de vilkår, en solsportsplads byder, ville det modarbejde sagen, måske yderligere mistænkeliggøre den, hvis bevægelsen hovedsagelig kom til at bestå af mænd. Desuden har det vist sig, at når kvinderne er i væsentlig mindretal i en lejr, føler de sig som regel ikke vel ved at være der og af den grund

tilbøjelige til at trække sig tilbage. Det vil af det foregående være let at forstå, at kvinder danner en undtagelse fra omtalte optagelsesregler. Enlige kvinder kan altså optages, - for øvrigt – er man alene finder man let adgang til nøgenbadning: Her i København f.eks. findes en lang række friluftsbadeanstalter, og for alle gælder det, at nøgenbadning kan finde sted, desuden kan man altid finde en afsides strand, når man er ude i naturen, og i mange tilfælde kan haven benyttes. Drejer det sig om par og familier, da er solsportpladsen stedet.

Da vi ofte kommer ud for, at mandlige ansøgere spørger, om vi ikke kan skaffe en partnerske til at tage med i lejren, vil jeg benytte lejligheden her til at sige, at det hverken kan eller vil vi. Ideen i bestemmelsen er netop den, at partnersken skal være fra ansøgerens egen kreds, hvad der normalt vil sige: hans kone eller forlovede.

Betegnelsen solsport

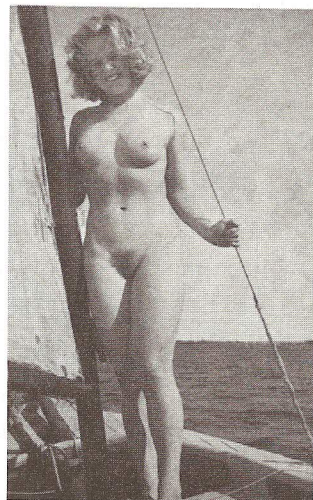
Vi har så at sige hele vort liv været friluftsentusiaster og været stærkt interesseret i sundhedsspørgsmålet som helhed, derunder ernæringen, og når vi nu gik ind for nudismen, skal det kun ses som et led i samme kæde. Nudismen er ikke kommet til os som en selvstændig foreteelse som for så

mange andre. Vort arbejde har aldrig været baseret på at fremme nudismen som enkeltidé, men

har været et forsøg på at skabe en ny livsindstilling på bred basis. Det er blandt andet derfor, vi har forsøgt at finde en ny betegnelse for bevægelsen, som kunne anvendes i både substantiv- og verbalformen. Resultatet blev Sol sport, der langt fra er altomfattende, men dog efter min mening bedre en nudisme, der kun refererer til nøgenheden, og den er der jo så mange arter af foruden den, man ser på en solsportsplads. – Derfor vil man forstå, at Robert Sloth Petersens definition af udtrykket solsport i dette blads nr. 9 side 6 er alt for snæver. En definition kan i det hele taget være vanskelig at forme.

Den første solsportforening i Danmark – interskandinavisk

Dette ligger tilsyneladende uden for emnet, men når man får at vide, at der idémæssigt har været den nærmeste tilknytning mellem forening og lejr, og at delvis samme personer står for ledelsen, vil man forstå, at det under

Fortsætter næste side

omtalen af det ene kan være vanskeligt helt at undgå det andet.

Samme år, som vi begyndte på ”Hyldeholm”, fik vi indbydelse fra Sverige til at være med til at danne en interskandinavisk solsportforening. Derved opstod Nordisk Sol sport, der har medlemmer i Sverige, Norge og Danmark. Det er sandsynligvis den eneste forening i hele verden i sin art, der spænder over flere landegrænser. Den egentlige igangsætter – han er nu bosiddende i Sydamerika – havde gerne set, at foreningen var blevet intereuropæisk, helst international.

International solsport på ”Hyldeholm”

I 1939 – 3 år efter, at vi havde overtaget øen og Nordisk Sol sport var dannet – vovede vi at afholde foreningens årsmøde med tilhørende lejr på ”Hyldeholm” til trods for, at forholdene endnu langt fra var ideelle til et større besøg. Man kan heller ikke sige, at vi blev hjulpet af omstændighederne, tværtimod.

Det år begyndte NESAs på at anbringe en 44 m høj tårnkonstruktion på øen, og der så ud som en mellemting mellem en byggeplads og en slagmark. Ligene var vore små buske og træer, som vi i mellemtiden med møje og besvær havde fået til at vokse i den stenede grund. Desuden var vejret særdeles lunefuldt og køligt. Blæsten piskede vandet til skum og rev i telte og sejl. Men trods alle vanskeligheder blev det en stor lejr med en betydelig deltagelse også fra lande uden for Skandinavien.

Solskinsdage havde vi ind imellem,

og vi havde smukke aftener med sang og musik omkring bålet.

Vort arbejde under krigen.

Det meste af, hvad vi havde bygget på øen, er forment af primitivt træ (gran-skaller). De økonomiske ressourcer var uhyre små, og skulle vi nå nogen vegne med byggearbejdet, måtte vi fremstille alt så billigt som muligt og naturligvis selv udføre det. Men dette selv at skulle danne tingene har været kilden til megen skaberglæde, og når man selv har plantet et lille træ eller en busk, og den lille plante synes at trives, føler man det, som om man havde del i det træs eller den busks liv.

Selv om øen kun er 5000 m², er der plantet flere tusinde træer og buske, hvoraf mange kun kunne døje ét år i den barske luft, der kan være, så erstatningsplanter stadig har måttet rykke ind.

Da krigen kom, varede det ikke længe, før vi ikke kunne få et bræt mere, og vi måtte indstille og på at spare de rester, vi havde tilbage, til reparationer.

Efterhånden steg befodringsvanskelighederne, men samtidig steg trangen til at komme ud for at rekreere sig også, og man fandt sig i den usikre toggang og de risikabelt tyndslidte cykledæk, når blot man kunne få et par fredfyldte dage.

I den tid fik vi de mange kajaker over på øen. Dette lette fartøj er som skabt for fjorden med dens mange bugter og vige.

Man skal være virkelig friluftsmenneske

Det har været kritiseret, at vi favoriserede ungdommen ved optagelse. Det gør vi virkelig. Skal

man have held med sig til at bygge en bevægelse op, må det være på ungdom og børn. – Og ungdommen er jo så at sige fødte friluftsmennesker, for hvem det falder mere naturligt at ligge i telt end for den ældre at ligge på divan.

Det er ofte sådan, at ældre, der har fundet behag i nudismen, ikke tidligere har været friluftsmennesker, og så kan det have sine vanskeligheder at tilpasse sig en primitiv lejr som ”Hyldeholm”, der nok på sin vis er blevet velordnet, men savner alt, hvad man forstår ved komfort.

Hyldeholm i dag?

På grund af et meget indviklet ejendomsforhold havde vi ikke kunnet købe øen, men i 1947 blev dette afviklet, og en handel kom i stand. At vi nu selv ejer øen, gør naturligvis, at vi med større frimodighed investerer såvel penge som arbejde i foretagenet.

Vi har efterhånden fået indrettet en veltrimmet sportsplads på 20x40 m, ikke stor, men dog sådan, at vi kan spille bold derpå., skyde med bue og pil og dyrke atletik og gymnastik. – I mange år måtte vi hente ferskvand inde på stranden. Nu har vi en brønd, der aldrig løber tør. Om sommeren stikker en ca. 40 m lang bade- og bådebro ud i fjorden, hvorfra man kan springe direkte på hovedet. Den danner brændpunktet for livet på øen på de rigtig varme dage. Her laves hovedspring en gros, svømmes,

pjaskes og leges, og af og til piler en kajakfarer ud for at dupere resten med en serie grønlander- vendinger. Øen er nu blevet en grøn ø. Træer og buske gror livligt, og i stedet for skrigende måger og terner har vi nu i snevejs af små sangfugle.

Men man må stadig være forberedt på at bo i telt. Kan man lide at leve primitivt, undvære radio, grammofon og telefon for virkelig at rekreere sig i naturen, er det sandsynligt, at man vil befinde sig på øen og derfor have fornøjelse af at henvende sig til den adresse, som findes andetsteds her i bladet, hvorfra man kan få yderligere oplysninger om solsportsøen ”Hyldeholm”.

Vi har fra nu afdøde redaktør Erik Holm arvet hans samling af »Sol og Sundhed«. Vi vil løbende i Nyt under Solen bringe udpluk af de artikler der blev bragt den gang.

